

Beke Sándor pszichológus szerint az elmúlt évek tapasztalatai és az elmúlt hónapok terrorista akciói is ugyanazt bizonyítják, hogy egy 7. századi vallás és annak normái, nem kompatibilisek a 21. századi Európával, sőt, rengeteg veszélyt hordoznak.

Beke Sándor szerint akkor derül ki igazán, mennyire nehezen összeegyeztethetők egymással a kulturális és vallási különbségek, amikor az egyik közösségben a másik száma eléri a kritikus tömeget. Attól kezdve ugyanis saját szabályaik szerint akarnak élni, és ez törvényszerűen konfliktusokhoz vezet a többségi társadalommal. A feszültség pedig erőszakban és terrorban nyilvánul meg, ráadásul elkerülhetetlenül bele van kódolva egy ilyen helyzetbe.

„A migránsok döntő tömegei eleve frusztráltak érkeznek és nyilvánvaló csalódás vár rájuk - mondta Beke Sándor. - Lemondanak a gyökereikről, tehát egy erős veszteségélménnyel indulnak útnak, háborúból jönnek, tehát labilisak és nincs veszténivalójuk, de egy jobb életben reménykednek és abban, hogy valóra válthatják az álmaikat. Amikor azonban kiderül, hogy a valóság más, mint ami a képzeletükben él: nyelvtudás nélkül nincsen munka, s mivel nem beszélnek a nyelvet, képzetlenek is maradnak. Rossz szociális körülmények között, bezárkózva, városszéli gettóban kell élniük, amitől bizonytalanok, csalódottak és dühösek lesznek. A kudarcukért a nyugati társadalmat kezdik okolni, arra vetítik minden rossz érzésüket és mindegy, milyen módon, de ki akarnak törni ebből a helyzetből. Az egy régóta ismert lélektani törvényszerűség, Aronson a „fokozás-visszavonás hipotézisének” nevezi, azt a folyamatot, amikor a megbecsülés visszavonása nagyobb büntetésnek számít, mint az eleve negatív és változatlan megítélés. Vagyis, ha eleve elutasítással találkoznak, az kevesebb indulatot okoz bennük, mintha előbb pozitív a fogadtatás, de az idővel átfordul negatívba és az ígéretekből sem lesz semmi. A keresztény, európai kultúra attitűdje a szelídség és a szeretet, az övék ennek az ellenkezője, sokkal szenvedélyesebb, szélsőségesebb és kiszámíthatatlan, ami veszélyes, mert könnyen kihasználják a terrorszervezetek. Egy ilyen kiábrándult és dühös ember ugyanis az érzelmein keresztül gyorsan fanatizálható, könnyen radikalizálható, meg tudja győzni egy terrorszervezet, láthattuk számtalan esetben az elmúlt hónapok támadásai

során. Egyszerűen úgy érzik, a csalódottságuk feljogosítja őket a bosszúra.”

A befogadó országok és a migráció viszonya tehát az a téma ma Európában, ami a legtöbb érzelmet és indulatot váltja ki az emberekből. Beke Sándor szerint egy történelmi átrendeződés tanúi vagyunk, és jól látszik, Európa tehetetlen és nincsenek válaszai. Egyszerűen elkésett azzal, hogy jól reagáljon egy igen kritikus helyzetben. A népszavazás ezért nem csupán a kvótáról szól, hanem a jövőnkéről is. A nem szavazatok azt jelentik, hogy mielőbb és minél határozottabban kimondjuk, hogy mi nem akarunk megváltozni és másként élni, hogy mi akarunk dönteni arról, hogy kivel és kivel nem akarunk együtt élni. Számos kutatás igazolja, hogy minél sokszínűbb egy társadalom, annál alacsonyabb a bizalom foka a társadalom tagjai között. Robert Putnam, harvardi szociológus 2007-ben az Egyesült Államokban vizsgált olyan településeket, ahol sok bevándorló élt, és arra az aggasztó következtetésre jutott, hogy az ilyen településeken kevésbé bíznak egymásban az emberek.

„A példa ott van előttünk, csak meg kell nézni - mondta Beke Sándor. - A beilleszkedéshez, az integrációhoz, nagyon erős elhatározás és belső motiváció kell. Ez pedig nincs. Egy vallással nagyon erősen átítatott társadalomból jönnek és olyan kulturális háttérrel rendelkeznek, amiből nyilvánvalóan következik, hogy nem fognak alkalmazkodni. Az integráció csődjét látjuk megnyilvánulni a franciaországi mindennapos társadalmi feszültségekben, vagy az észak-európai egyre drasztikusabb bűnözési statisztikákban. De tulajdonképpen már ott kiderül a valódi szándék, hogy ezek az emberek már akkor sem akarnak együttműködni, amikor megérkeznek. Elutasítják a regisztrációt, elutasítják a szabályokat. Nem egyszerűen biztonságot keresnek, jobb életet akarnak. Az integráció fel sem merül, a saját szokásaik és törvényeik szerint akarnak élni és nagyon erős a ragaszkodás bennük ehhez. Tehát legyenek bármely országban, egy párhuzamos kultúrát kezdenek építenek, saját közösségük lesz és nem is akarnak máshoz tartozni. Csak idő kérdése, hogy mikor vezet feszültséghez: elutasításhoz, félelemhez, konfliktusokhoz. Mert az nyilvánvaló, hogy rövid távon sem lehet egymás rovására élni, nemhogy hosszú távon.

Ismert tézis, hogy a tömegek viselkedésében, egy kritikus tömeg felett, megjelenik a hatalomérzet, amely áthatja az emberáradatot és ez a kiváltó oka egy természetellenes viselkedésnek - mondta Beke Sándor. - Ilyenkor már nem képes az egyes ember a tényekre objektíven nézni, alárendeli magát a vezéreszme akaratának és ebben a tudatállapotban bármire képes, akár önmagát is veszélyezteti. Láttuk ezt Röszkén, Bicskén vagy amikor gyalog menetelt át az országon a tömeg az autópályán. Ezt láttuk Kölnben és több német városban, amikor nőkkel erőszakoskodtak a migránsok. Ezek az esetek pedig bármikor megismétlődhetnek és meg kell értenünk, hogy ami a mi szemünkben bűn, az számukra, az ő szemükben egy háború része.” Beke Sándor szerint Európa nem tudja megoldani ezt a helyzetet. Ezt, a volt szocialista országokban gyorsabban felmérték az emberek és nagyobb bátorsággal és egységesen mondják ki, hogy nem kérnek ebből. Az egyetlen járható út pedig

az, ha nem importáljuk a problémákat a kontinensre, a szomszédainkba és a saját hazánkba sem, hanem ott segítünk, ahol a gondok keletkeznek, aki nehéz helyzetben van, azt ott kell támogatni, ahol él, minden más megoldás kockázatos.

„A magyar társadalom nagyon gyorsan és egységesen reagált. Ha egyéni szinten együttérzést és sajnálatot is váltott ki az emberekből a helyzet, társadalmi szinten egyértelműen az elutasítás a meghatározó. Gyorsan nyilvánvaló lett, hogy egy kezelhetetlen és veszélyes problémával állunk szemben, és a társadalom többségét ez aggodalommal tölti el, mert érti, hogy ez képes felemészteni egy nemzetet. Igaz, egyelőre csak közvetett módon érezzük a veszélyt, de az emberek értik, hogy ami megtörtént Röszkénél, az megismétlődhet bármikor Egerben, Debrecenben, vagy bárhol az országban, hiszen láthatjuk, hogy a migráció volumene nem csökken, egyre csak több és több ember akar Európába jönni. Számukkal pedig a veszély is nő.”

Heves Megyei Tükör

2016. szeptember